

TERESA SESÉ
Barcelona

Dos rellotges iguals, un al costat de l'altre, són molt més amenaçadors per als poders fàctics que una imatge de dos homes practicant sexe oral", va escriure Félix González-Torres (1957-1996), a propòsit d'*Untitled (Perfect lovers)*, obra amb què l'artista nord-americà d'origen cubà tornava a recórrer a la idea dels objectes duplicats com a expressió d'afinitat homosexual i d'unió. Dos rellotges de cuina. Dos batecs del cor perfectament sincronitzats, tic-tac, tic-tac, però condemnats pel pas del temps a perdre la seva alineació exacta. González-Torres va acabar aquesta peça el 1991, poc abans de la desaparició del que va ser la seva parella durant molt de temps, el canadenc Ross Laycock, víctima de la sida, la mateixa malaltia que posaria fi a la seva pròpia vida cinc anys després, quan tenia 38 anys.

La Fundació ArtAids, que impulsa el mecenes i col·leccionista holandès Han Nefkens, manlleva el títol d'aquella obra per a una exposició, subtitulada *Art en temps de la sida*, que reuneix algunes de les respostes amb què l'art i els artistes han provat de donar visibilitat a aquesta malaltia des dels seus inicis en els anys vuitanta fins avui mateix.

La manera com es van enfrontar a l'estigma social i les informacions esbiaixades o malintencionades (en 1985 Ronald Reagan, aleshores president dels Estats Units va aconsellar que els nens amb VIH+ fossin expulsats de les escoles i no va pronunciar la paraula sida fins que ja havien transcorregut sis anys des de l'origen de la pandèmia i s'havien diagnosticat 50.000 casos al món). Però com sostenia el mateix González-Torres que feia poesia amb gairebé res, "els moviments polítics més exitosos són els que no semblen polítics", resumint, encara sense saber-lo, l'esperit de les obres reunides a la primera planta de la Fundació Suñol (fins al 24 de gener).

Bona part dels artistes seleccionats per la comissària Hilde Teerlinck, directora del FRAC Nord-Pas de Calais, van patir i van morir a causa de complicacions derivades de la sida, per la qual cosa les seves obres parlen en primera persona i estan carregades d'emocions personals. És el cas de *Blue*, la pel·lícula de comiat de Derek Jarman (va morir el 1994, amb 52 anys), extraordinari cineasta, pintor i poeta, pioner del Cinema Queer, en la qual contempla la seva vida –i la proximitat de la mort– amb valentia eloqüent, intentant transcendir la seva ceguesa amb un fons de pantalla blava sobre un paisatge sonor de poesia i música en la qual va deixant testimoni de la seva experiència, sense sentimentalismes ni autocompassió.

EULÀLIA VALLDOSERA

Un fragment de la videoinstal·lació *Vera Icon*, d'Eulàlia Valladosera

La Fundació Suñol repassa a 'Perfect lovers' les diferents maneres com els artistes han reaccionat a la malaltia

L'art de viure en els temps de la sida

després protagonista d'uns estretors retrats de David Wojnarowicz, el seu company, fetes poc abans de morir l'any 1989), del també desaparegut Robert Mapplethorpe i de Nan Goldin; les escultures de lavabos de Robert Gober o la cèlebre sèrie

seus fundadors, van morir a causa de la sida. Han Nefkens, que ha volgut dedicar la mostra a Joep Lange, amic i el seu metge des que el van diagnosticar com a seropositiu, i a la seva esposa Jacqueline van Tongeren –que van morir a l'avió que va ser abatut sobre Ucraïna, el juliol passat–, ha encarregat també la producció de tres obres a artistes actuals, entre les quals destaca *Vera Icon*, d'Eulàlia Valladosera. Una videoinstal·lació que per si mateixa mereix una visita a la Suñol i en la qual l'artista, mitjançant una acció simple en aparença (un portador del VIH que se'n mostra d'esquena neteja la imatge d'una mare de Déu) construeix una poderosa metàfora a partir d'una figura arquetípica de la cultura religiosa catòlica, la Verònica, portadora del vel en el qual va quedar imprès el rostre dolent de Jesucrist, per "revelar la nostra idea distorsionada del patiment".

després protagonista d'uns estretors retrats de David Wojnarowicz, el seu company, fetes poc abans de morir l'any 1989), del també desaparegut Robert Mapplethorpe i de Nan Goldin; les escultures de lavabos de Robert Gober o la cèlebre sèrie

seus fundadors, van morir a causa de la sida. Han Nefkens, que ha volgut dedicar la mostra a Joep Lange, amic i el seu metge des que el van diagnosticar com a seropositiu, i a la seva esposa Jacqueline van Tongeren –que van morir a l'avió que va ser abatut sobre Ucraïna, el juliol passat–, ha encarregat també la producció de tres obres a artistes actuals, entre les quals destaca *Vera Icon*, d'Eulàlia Valladosera. Una videoinstal·lació que per si mateixa mereix una visita a la Suñol i en la qual l'artista, mitjançant una acció simple en aparença (un portador del VIH que se'n mostra d'esquena neteja la imatge d'una mare de Déu) construeix una poderosa metàfora a partir d'una figura arquetípica de la cultura religiosa catòlica, la Verònica, portadora del vel en el qual va quedar imprès el rostre dolent de Jesucrist, per "revelar la nostra idea distorsionada del patiment".

Bona part dels artistes seleccionats van patir i van morir per complicacions derivades de la sida

realitzada per General Idea, col·lectiu canadenc que el 1987 van partir de l'obra LOVE de Robert Indiana i el van convertir en AIDS (les sigles del virus en anglès) per crear un logotip que van plasmar en moltes de les seves obres. La seva activitat va acabar l'any 1994 quan Félix Partz i Jorge Zontal, dos dels

Innovador cycle de debats al Lliure

BARCELONA Redacció

Creadors en dos temps. Converses sobre cultura entre dues generacions és el nou cycle de debats que organitza la Fundació Palau i el Consell Nacional de la Cultura i de les Arts (CoNCA), juntament amb altres institucions, per debatre i reflexionar sobre la cultura d'una manera innovadora i atractiva. Amb voluntat de continuïtat, aquest cycle pretén desenvolupar el valuós i referencial llegat de Palau i Fabre. Segons l'opinió de Pere Almeda, director de l'esmentada fundació, vivim en un moment de canvi i redefinició en tots els camps, inclosos la cultura i l'art, i des d'aquesta perspectiva sorgeix la idea de crear un model cultural més ambiciós.

Aquesta primer cycle comença aquesta tarda (19.30 hores) al Teatre Lliure de Gràcia, amb aforament limitat i entrada gratuïta. Dos dramaturgs (Hermann Bonnín i Carlota Subirós), dos directors de cinema (Pere Portabella i Albert Serra), dos fotògrafs (Joan Fontcuberta i Roc Herms), dos músics (Benet Casablanca i Albert Guinovart), dos escriptors (Lucia Ramis i Rosa Regàs) i dos artistes plàstics (Ignasi Aballí i Lúcia Coderch) de diferents generacions tindran la possibilitat d'unir passat, present i futur contraposant els seus ideals de forma enriquidora.

Els organitzadors asseguren que la diferència d'edat entre cada un d'ells no és tan important com el fet que han viscut moments històrics diferents, un fet que permetrà identificar les noves tendències per saber com actuar a partir d'ara en aquest àmbit. Per la seva part, els artistes i creadors, que tindran aproximadament una hora per discutir, deliberar i exposar les seves idees, seran els encarregats de submergir el públic assistent en nous relats culturals i de regenerar aquest vincle intergeneracional que tan difícilment es manté viu amb el pas del temps.

La Vanguardia i Look and Remember presenten

L'àlbum de l'any que vas néixer

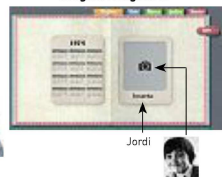
Tria un any i personalitza'l en línia

Només has d'entrar a: www.lookandremember.com, registrar-t'hi gratis i en pocs passos ho tindràs llest.

Novetat!

Afegeix fotografies

Inclou els articles d'època que més t'agradin

Tria el fons al teu gust i afegeix els textos

...i ja ho tens!

Un regal que recordaran tota la vida

Crea el teu àlbum des de **19,90 €** (despeses d'enviament no incloses) Entra a: www.lookandremember.com

LA VANGUARDIA